

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами соціологічного дослідження
**«ОЦІНЮВАННЯ СВОГО НАВЧАННЯ ЗА
ОСВІТНЬОЮ (ПРОФЕСІЙНОЮ) ПРОГРАМОЮ
«КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»,
перший (бакалаврський) рівень освіти)»**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Оцінювання свого навчання за освітньою (професійною) програмою «Клінічна психологія»» було проведено у січні 2026-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- польовий етап (збір даних) (січень 2026),
- аналіз даних (лютий 2026),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (березень 2026).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 28 запитань). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Клінічна психологія» (перший (бакалаврський) рівень освіти).

У підсумку в дослідженні взяло участь 22 респондента/-ки, що є аналітично достатньою кількістю, згідно загальної кількості здобувачів/-ок ОП «Клінічна психологія». Розподіл за роками навчання: 11 опитаних — 1 рік навчання (що складає 50 % від загальної кількості здобувачів та здобувачок, які навчаються на цій освітній програмі), 11 опитаних (50 %) — 2 курс.

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 11 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші питання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності студентів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ), певної освітньої програми («Клінічна психологія») та задоволення від роботи

кафедр університету (рис. 1). Задоволених (повністю або радше задоволених) вибором університету, освітньої програми та роботою кафедр була переважна більшість (95,5 %, 90,9 % та 86,4 % відповідно).

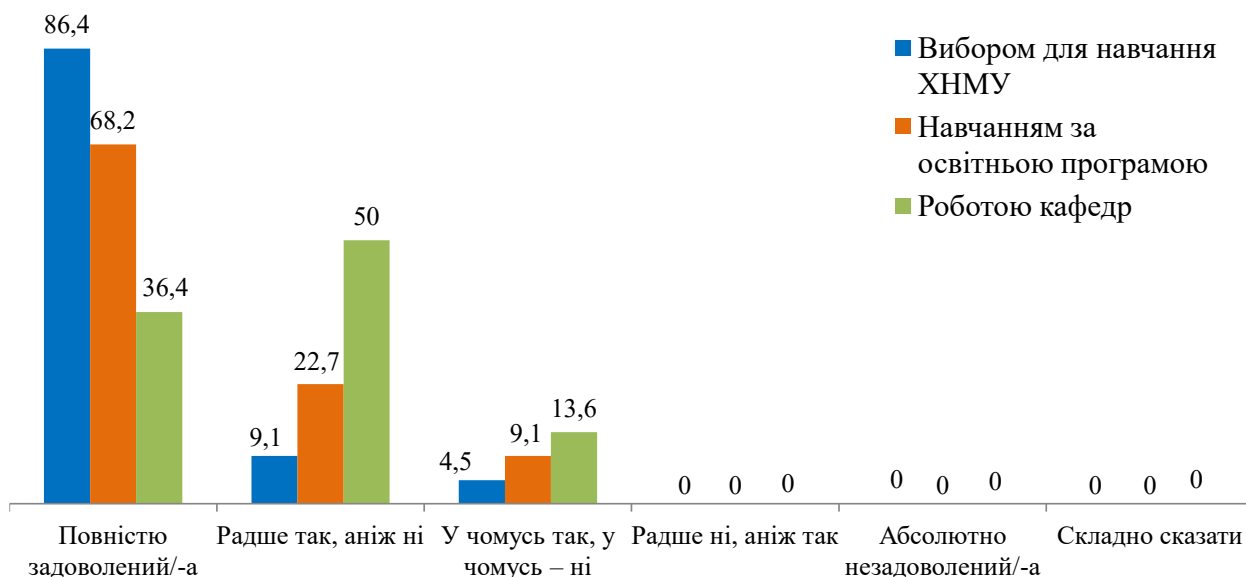

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчанням ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Незадоволених вибором університету, освітньою програмою та роботою кафедр виявлено не було.

Варіант «У чомусь так, у чомусь – ні» обрали 4,5 % здобувачів/-ок щодо вибору ХНМУ, 9,1 % — щодо навчання за освітньою програмою та 13,6 % — щодо роботи кафедр.

Очікування від ХНМУ повністю співпали з реальністю або радше співпали для 63,6 % респондентів/-ок. Здобувачів/-ок, очікування яких абсолютно не співпали чи радше не співпали, не було. Варіант «У чомусь так, у чомусь – ні» обрали 36,4 %.

Більшість студентів/-ок (86,4 %) позитивно оцінюють якість освітнього процесу в університеті (див. рис. 2). Ще 13,6 % респондентів/-ок зайняли

серединну позицію. Таких, які негативно оцінюють якість освітньої програми загалом, виявлено не було.

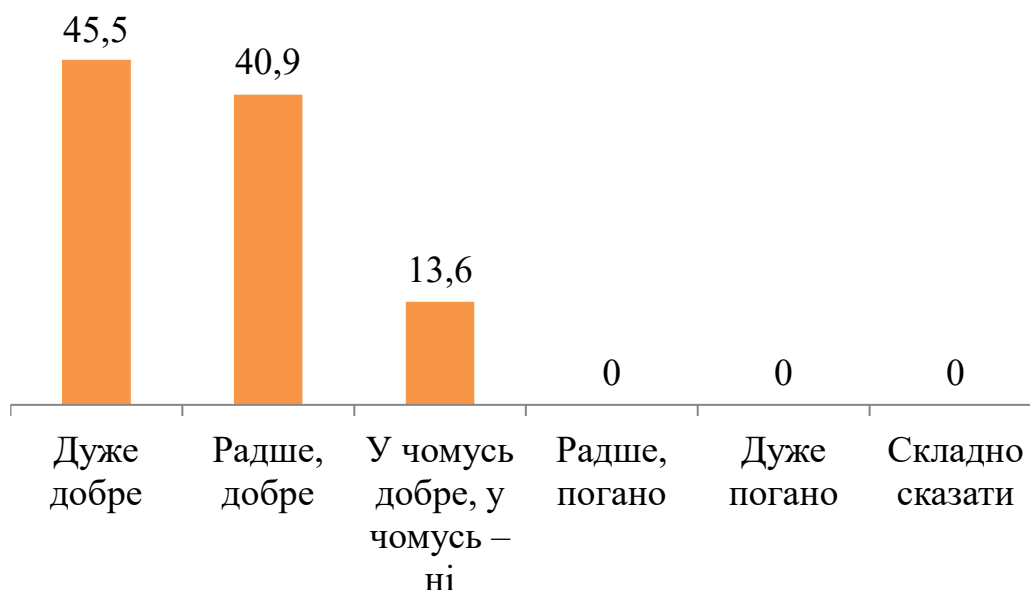

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що переважна більшість опитаних (86,4 %) погоджується з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому та достатньому рівнях, а також 90,9 % вважають, що освітнє середовище ХНМУ задовольняє їхні наукові та освітні інтереси.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок здобувачів/-ок щодо «агентів впливу» на якість освіти. Аналіз показує, що відповідальність за якість освіти здобувачі/-ки цієї освітньої програми покладають насамперед на викладачів (77,3 % відповіли, що саме викладацький склад впливає на забезпечення якості освіти повною мірою).

Друге місце посідає Міністерство освіти і науки України (72,7 %).

Більше половини опитаних вважають, що завідувачі кафедр (54,5 %) та адміністрація університету (54,5 %) впливають на якість освіти, причому ці категорії поділяють однакову позицію в «рейтингу».

Половина здобувачів/-ок відзначають вплив Навчально-наукового інституту якості освіти (50 %).

Найменший відсоток опитаних (40,9 %) вважають здобувачів відповідальними за якість освіти.

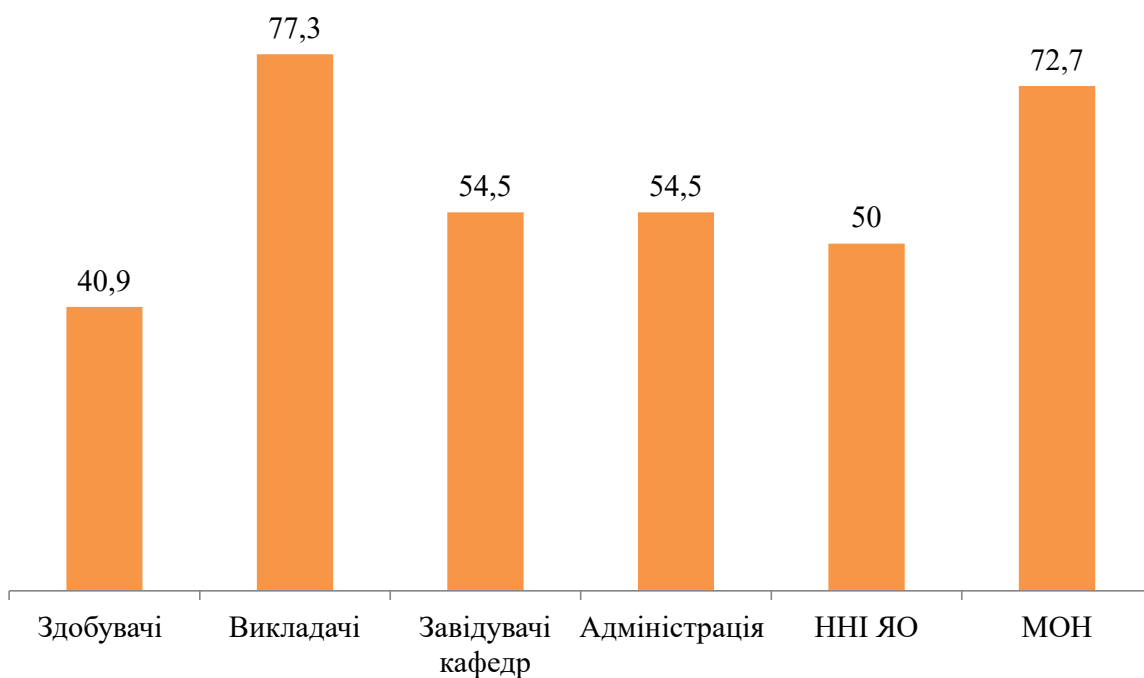

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, загалом переважна більшість опитаних підтвердили свою поінформованість (див. рис. 4).

Найвищий рівень поінформованості здобувачі/-ки продемонстрували щодо методів та форм навчання, а також очікуваних результатів навчання (по 90,9 %).

Дещо нижчими, але також високими є показники поінформованості про цілі та завдання навчання і зміст навчання (по 81,8 %).

Найменший відсоток поінформованих, хоча і такий, що становить переважну більшість, стосується критеріїв оцінювання, запланованих контрольних заходів (77,3 %).

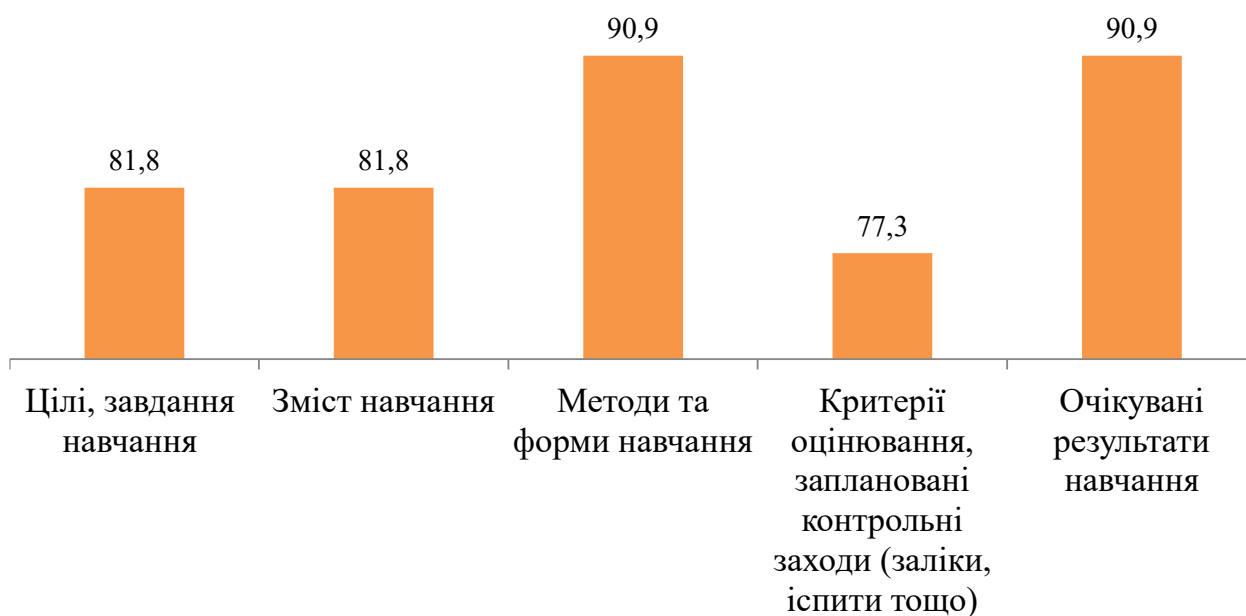

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Більшість опитаних (90,9 %) повністю задоволені або радше задоволені своїм рівнем поінформованості; незадоволених не виявилось. Ще 9,1 % обрали серединний варіант «У чомусь так, у чомусь – ні».

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «демонстрація презентації» (95,5 %), «обговорення» (95,5 %), «розповідь, пояснення» (90,9 %), «дискусії» (81,8 %), «усне опитування» (72,7 %), «реферати, доповіді, повідомлення» (72,7 %), «бесіда» (59,1 %) та «тести» (54,5 %).

Такі методи, як «письмові контрольні роботи» (31,8 %), «письмові творчі роботи» (31,8 %) та «самостійна робота з навчальним матеріалом» (31,8 %) були згадані менше, ніж половиною опитаних.

З великою вірогідністю можна припустити, що доволі рідко використовуються рольові ділові ігри (13,6 %) та використання симуляційного обладнання (9,1 %).

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Більшість опитаних вважають застосовані методи і форми ефективними (81,8 %) та відповідними освітній програмі (90,9 %), також 63,6 % опитаних вважають застосовані форми і методи викладання сучасними та інноваційними. Неєфективними та не відповідними освітній програмі ці методи не вважає ніхто, а несучасними їх вважають 9,1 % респондентів/-ок.

Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, 9,1 % опитаних зазначили, що мають на методи та форму проведення занять суттєвий вплив. Ще 18,2 % вважають, що вони мають обмежений вплив; 27,3 % респондентів/-ок вважають, що такого впливу не мають, а трохи менше половини, 45,4 % не змогли надати однозначну відповідь.

Тільки 4,5 % респондентів/-ок висловлювали викладачам та/або представникам адміністрації зауваження та пропозиції щодо оновлення освітніх програм зі спеціальності. Серед тих, хто висловлював пропозиції, 100 % вважають, що їхні поради були враховані.

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням (див. рис. 6).

Рис. 6. Наявність можливості оперативно проконсультуватися з викладачами щодо навчання (%)

Переважна більшість, а саме, 86,4 % опитаних, вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів, 9,1 % вказують на

те, що таку можливість надають окремі викладачі. Про відсутність такої можливості не повідомив ніхто, ще 4,5 % утруднились із відповіддю.

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, більшість опитаних (72,7 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів (протилежну думку не розділяє ніхто, проте четверта частина опитаних, 27,3 %, респондентів/-ок не мають щодо цього певної думки). Більшість здобувачів/-ок, 77,3 %, вказали, що мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Серед запитань було оцінити за п'ятибальною шкалою різні аспекти навчання (див. рис. 7).

Рис. 7. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Результати аналізу показують, що студенти загалом виставляють добрі оцінки (середній бал – 4,2 із 5) із певним коливанням – від 4,0 (так оцінили

такий аспект, як «навантаження» та «якість навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін») до 4,3 балів («логічна послідовність вивчення навчальних дисциплін», «розклад занять», «співвідношення між аудиторними годинами та самостійною роботою» та «чіткість та зрозумілість критеріїв оцінювання навчальних досягнень»).

Відкрите запитання анкети стосувалося покращення якості освіти: «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ» (відповіді надали 3 респондента/-ки).

Частина відповідей не містили пропозицій (33,4 %):

«На даний момент мені все подобається».

Серед побажань 33,3 % стосувались розширення можливостей для здобуття практичних навичок:

«Хотілось би більше практики, розбору кейсів, та чіткого розуміння послідовної роботи клінічного психолога».

Ще 33,3 % стосувались розкладу:

«Я вважаю, що предмет такий, як психодіагностика, повинна вивчатись ретельніше, і більш обширно. Одного семестру, як для мене, мало».

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльностей університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 8).

Найбільша обізнаність була продемонстрована здобувачами/-ми з порядком і умовами вибору студентами вибіркових дисциплін (про це знають 100 % опитаних), із Кодексом академічної доброчесності ХНМУ (95,5 %) та із заходами, які проводить психологічна служба університету (95,5 %).

Рис. 8. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Високим є також рівень обізнаності з інформацією про програми міжнародної академічної мобільності (90,9 %) та з процедурою реагування вишу на порушення академічної доброчесності (90,9 %), а також із процедурою врегулювання конфліктних ситуацій (86,4 %).

Найменше здобувачі обізнані з порядком перескладання заліків, іспитів (77,3 %). Інші аспекти, зокрема порядок оскарження результатів заліків і іспитів, інформація щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, а також заходи із забезпечення безпеки та здоров'я студентів, мають однаковий рівень обізнаності — по 81,8 %.

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 9).

Найбільше респондентки/-ти задоволені рівнем консультативної підтримки з боку кафедр (95,5 %) та порядком і умовами вибору студентами вибіркових дисциплін (95,5 %). Високим є також рівень задоволеності освітньою підтримкою з боку викладачів кафедр (86,4 %), консультативною підтримкою з боку деканату (86,4 %) та можливістю користуватися міжнародними інформаційними ресурсами (86,4 %).

На достатньо високому рівні оцінено рівень матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, ресурси Наукової бібліотеки та платформи дистанційної освіти (по 81,8 %).

Рис. 9. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Найменше здобувачі/-ки задоволені рівнем соціальної підтримки (40,9 %). Також відносно нижчими є оцінки порядку перескладання заліків і іспитів та рівня безпеки перебування в університеті (по 68,2 %), а також порядку оскарження результатів заліків, іспитів і процедури врегулювання конфліктних ситуацій (по 72,7 %).

Заходи, які проводить психологічна служба ХНМУ, відвідували 54,5 % здобувачів, з яких 66,7 % задоволені взаємодією із представниками психологічної служби.

Окремий блок анкети був присвячений можливим конфліктним ситуаціям, які можуть виникати під час навчання. 13,6 % опитаних під час навчання мали конфлікти з викладачами; 22,7 % конфліктували з іншими здобувачами освіти. Про конфлікти з представниками адміністрації повідомили 4,5 %.

Респонденти/-ки мали можливість прокоментувати, у чому полягав конфлікт. Було отримано 3 відповіді:

33,3 % містили опис конфлікту з викладачем:

«Мовне питання з викладачем».

Ще 33,3 % стосувались конфлікту зі здобувачами:

«Відвідуваність занять з боку студентки (на той момент я була старостою)».

Була ще відповідь (33,4 %), яка не містила вказівок на те, хто є сторонами конфлікту:

«Суперечки з приводу відношення до викладачів та їх навчальних рішень».

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою. Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м'які навички здобувачів освіти (див. рис. 10).

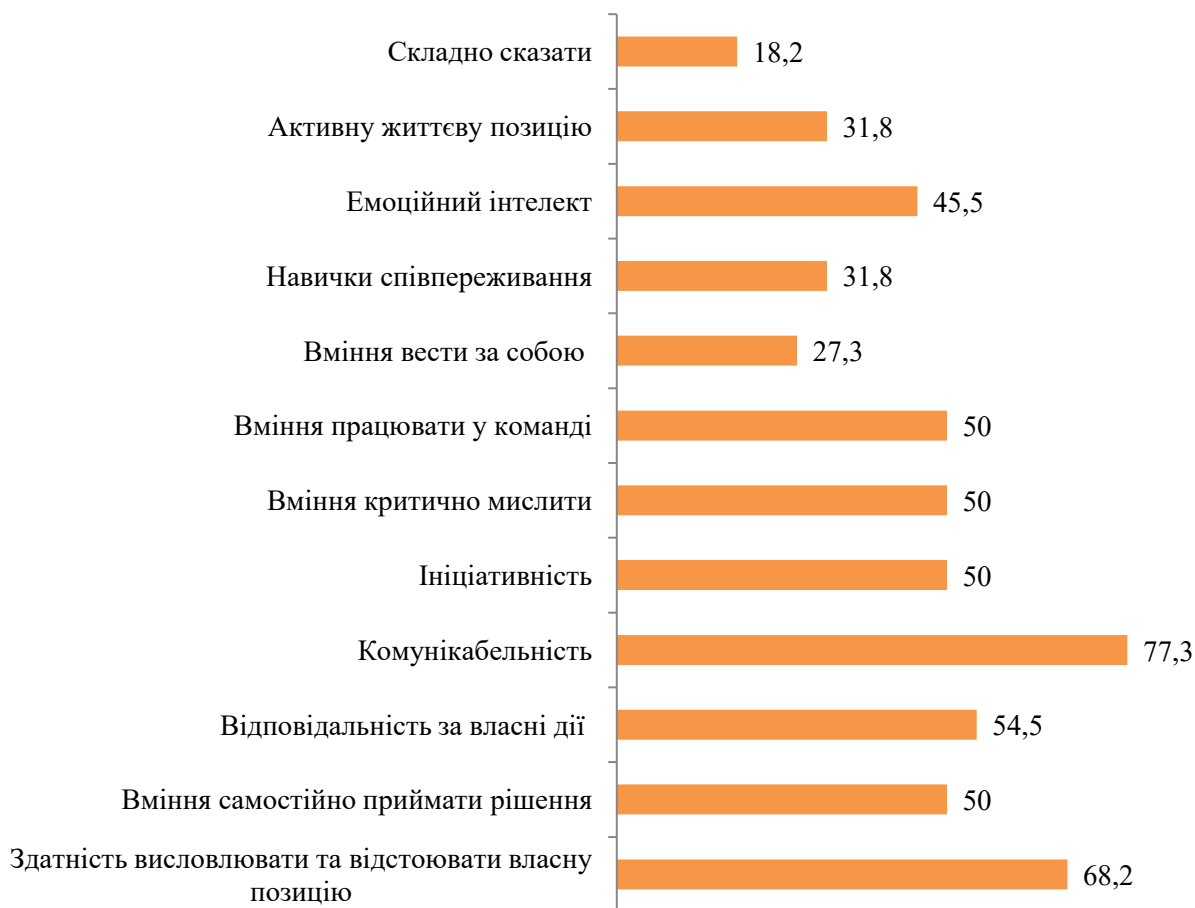

Рис. 10. М'які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Згідно розподілу відповідей, університет найкраще розвиває комунікабельність (77,3 %), здатність висловлювати та відстоювати власну позицію (68,2 %) та відповідальність за власні дії (54,5 %).

На середньому рівні, половина опитаних (по 50 %), відзначили розвиток таких навичок, як вміння самостійно приймати рішення, ініціативність, вміння критично мислити та вміння працювати у команді. Емоційний інтелект відмітили 45,5 % опитаних.

Водночас розвитку таких навичок, як «вміння вести за собою» (27,3 %), «навички співпереживання» (31,8 %) та «активна життєва позиція» (31,8 %), університет має приділити більше уваги.

Переважає більшість опитаних (86,4 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет. Незадоволених було 4,5 %, а варіант відповіді «Складно сказати» обрали 9,1 % здобувачів/-ок, які взяли участь у дослідженні.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньою програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 11).

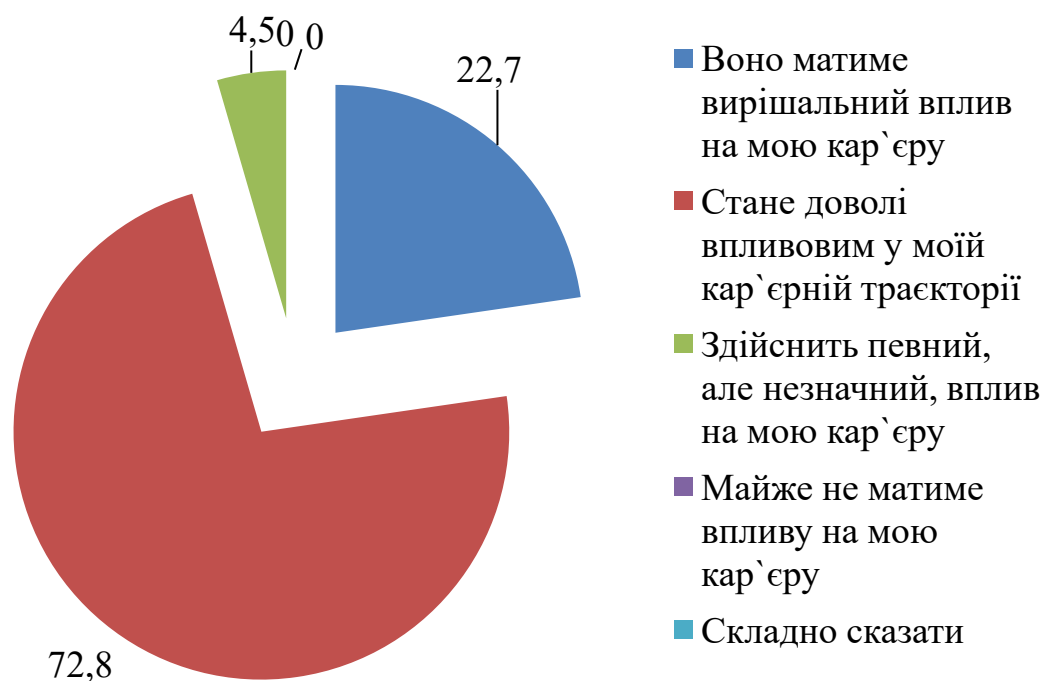

Рис. 11. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар'єрну траєкторію (%)

Студентські «оцінки» є позитивними: 95,5 % вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив чи стане доволі впливовою.

Ще 4,5 % вважають, що навчання здійснить певний, але незначний вплив на кар'єру.

Аналітичний звіт виконала 30.03.2025

Соціолог психологічної
служби ННІ ЯО

Дзюба О.М.